

Guía Docente				
Datos Identificativos				2017/18
Asignatura (*)	Lingua castelán e a súa didáctica		Código	652G02010
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6
Idioma	Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en Educación			
Coordinación	Cano López, Pablo	Correo electrónico	pablo.cano@udc.es	
Profesorado	Cano López, Pablo	Correo electrónico	pablo.cano@udc.es	
	Carballal Miñan, Patricia		patricia.carballal@udc.es	
Web	http://www.educacion.udc.es/			
Descrición xeral	<p>Coñecemento do currículo en lingua e literatura castelá na Educación Primaria.</p> <p>A lingüística aplicada aos procesos de comunicación na Educación Primaria.</p> <p>Análise do comportamento fónico e léxico da lingua castelá.</p> <p>Análise do comportamento morfosintáctico e pragmático da lingua castelá.</p> <p>Desenvolvemento da competencia en expresión oral, na lectura e na escritura en lingua castelá. Coñecemento e dominio de técnicas de expresión oral e escrita.</p> <p>Fomento da lectura crítica de todo tipo de textos en lingua castelá.</p> <p>Coñecemento do proceso de aprendizaxe da linguaxe escrita e do seu ensino, e impulso da escritura.</p> <p>Dificultades para a aprendizaxe da lingua castelá no alumnado con lingua de instalación diferente ás oficiais en Galicia.</p> <p>Didáctica da expresión oral nas dúas linguas oficiais.</p>			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A2	Coñecer as características destes estudantes, así como as características dos seus contextos motivacionais e sociais.
A3	Dominar os coñecementos necesarios para comprender o desenvolvemento da personalidade destes estudantes e identificar disfuncións.
A4	Identificar dificultades de aprendizaxe, informais e colaborar no seu tratamento.
A5	Coñecer as propostas e desenvolvementos actuais baseado na aprendizaxe de competencias.
A11	Coñecer os procesos de interacción e comunicación na aula.
A13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais.
A14	Promover accións de educación en valores orientadas á preparación dunha cidadanía activa e democrática.
A15	Coñecer e abordar situacións escolares en contextos multiculturais.
A16	Deseñar, planificar e avaliar a actividade docente e a aprendizaxe na aula.
A17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en educación primaria.
A19	Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación educativa e ser capaz de deseñar proxectos de innovación identificando indicadores de avaliación.
A20	Mostrar habilidades sociais para entender ás familias e facerse entender por elas.
A22	Relacionar a educación co medio, e cooperar coas familias e a comunidade.
A23	Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar: impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das pantallas; cambios nas relacións de xénero e interxeracionais; multiculturalidade e interculturalidade; discriminación e inclusión social e desenvolvemento sustentable.
A29	Recoñecer a mutua influencia entre ciencia, sociedade e desenvolvemento tecnolóxico, así como as condutas cidadás pertinentes, para procurar un futuro sustentable.
A30	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover a adquisición de competencias básicas nos estudantes.
A33	Integrar o estudo histórico e xeográfico desde unha orientación instrutiva e cultural.

A34	Fomentar a educación democrática da cidadanía e a práctica do pensamento social crítico.
A43	Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación.
A44	Adquirir formación literaria e coñecer a literatura infantil.
A45	Coñecer o currículo escolar das linguas e a literatura.
A46	Falar, ler e escribir correcta e adecuadamente nas linguas oficiais da Comunidade Autónoma.
A47	Coñecer o proceso de aprendizaxe da linguaxe escrita e o seu ensino.
A48	Fomentar a lectura e animar a escribir.
A49	Coñecer as dificultades para a aprendizaxe das linguas oficiais de estudantes de outras linguas.
A50	Afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües.
A51	Expresarse, oralmente e por escrito nunha lingua estranxeira.
A52	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes aos estudantes.
A53	Comprender os principios que contribúen á formación cultural, persoal e social desde as artes.
A60	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes.
A61	Adquirir un coñecemento práctico da aula e da xestión da mesma.
A62	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación na aula e dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima de aula que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
A64	Relacionar teoría e práctica coa realidade da aula e do centro.
A65	Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica.
A66	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se podan establecer nun centro.
A68	Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social.
B2	Resolver problemas de forma efectiva.
B3	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.
B4	Traballar de forma autónoma con iniciativa.
B5	Traballar de forma colaborativa.
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B7	Comunicarse de maneira efectiva nun contorno de traballo.
B8	Capacidade para elaborar discursos coherentes e organizados lóxicamente.
B9	Capacidade para expoñer as ideas elaboradas, de forma oral e na escrita.
B10	Capacidade de expresión oral e escrita en varias linguas (a lo menos nunha lingua estranxeira).
B11	Capacidade de comprensión dos distintos códigos audiovisuais e multimedia e manexo das ferramentas informáticas.
B13	Lectura e interpretación de imaxes.
B14	Capacidade para traballar en equipo de forma cooperativa, para organizar e planificar o traballo, tomando decisións e resolvendo problemas, tanto de forma conxunta como individual.
B15	Capacidade para utilizar diversas fontes de información, seleccionar, analizar, sintetizar e extraer ideas importantes e xestionar a información.
B16	Capacidade crítica e creativa na análise, planificación e realización de tarefas, como froito dun pensamento flexible e diverxente.
B17	Capacidade de análise e de autoavaliación tanto do propio traballo como do traballo en grupo.
B18	Compromiso ético para o exercicio das tarefas docentes.
B20	Relación con diversos interlocutores sociais.
B21	CB1 - Que os estudantes demostrasen posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeneral, e se adoita encontrar a un nivel que, se ben se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo
B22	CB2 - Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
B23	CB3 - Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética

B24	CB4 - Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
B25	CB5 - Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Coñecer os procesos de interacción e comunicación na aula.	A11 A43 A49	B3 B21	C8
Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación.	A11 A43 A49	B3	
Coñecer o currículo escolar das linguas e a literatura.	A45 A52		
Falar, ler e escribir correcta e adecuadamente nas linguas oficiais da Comunidade Autónoma.	A46		
Coñecer o proceso de aprendizaxe da linguaxe escrita e o seu ensino.	A47	B13	
Fomentar a lectura e animar a escribir.	A44 A48		
Afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües.	A50 A51		C2
Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.		B3 B15 B23 B25	
Comunicarse de maneira efectiva nun contorno de traballo.		B7 B22 B24	C3
Capacidade para elaborar discursos coherentes e organizados lóxicamente.		B7 B22 B24	C3
Capacidade para expoñer as ideas elaboradas, de forma oral e na escrita.		B8	
Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma		B8 B9 B10 B11	C1

Comprender e saber fomentar a ética democrática da comunicación a través de perspectivas como a que plantexa a educación para o desenvolvemento.	A2	B2	C1
	A3	B3	C2
	A4	B4	C4
	A5	B5	C5
	A11	B6	C6
	A13	B7	C7
	A14	B8	C8
	A15	B9	
	A16	B11	
	A17	B13	
	A19	B14	
	A20	B15	
	A22	B16	
	A23	B17	
	A29	B18	
	A30	B20	
	A33	B21	
	A34	B22	
	A43	B23	
	A44	B24	
	A45	B25	
	A46		
	A47		
	A48		
	A49		
	A50		
	A51		
	A52		
	A53		
	A60		
A61			
A62			
A64			
A65			
A66			
A68			

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1. Definición e obxectivos da Didáctica da Lingua	1. 1. O profesor de Didáctica da lingua 1. 2. O currículo de lingua e literatura castelá en Educación Primaria
Tema 2. A lectoescritura	2.1. O método sintético e o método analítico. Os métodos mixtos 2.2. O enfoque constructivista
Tema 3. As habilidades lingüísticas	3. 1. O proceso comunicativo 3. 2. A comprensión oral 3. 3. A expresión oral 3. 4. A comprensión lectora 3. 5. A expresión escrita
Tema 4. Pronuncia e ortografía	4. 1. A pronuncia 4. 2. Linguaxe oral e linguaxe escrita: relacións e diferenzas

Tema 5. Didáctica da morfosintaxe	5. 1. Didáctica da morfosintaxe da lingua castelá en Educación Primaria.
Tema 6. Didáctica do léxico	6. 1. Didáctica do léxico da lingua castelá en Educación Primaria

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Análise de fontes documentais	A11 A5 A4 A13 A14 A60 A53 A47 A45 A43 A34 A33 A29 A23 A22 A17 A16 A15 A20 A19 B3 B10 B11 B13 B15 B25 C3	3	0	3
Sesión maxistral	A66 A64 A61 A52 A51 A50 A49 A48 A46 A45 A43 A11 A3 A2 B3 B7 B8 B9 B13 B15 B21 B22 B23 B24 B25 C1 C2 C8	18	27	45
Traballos tutelados	A68 A65 A62 A52 A51 A50 A48 A46 A45 A44 A43 A30 A11 B25 B24 B23 B22 B21 B20 B18 B17 B16 B15 B14 B13 B9 B8 B7 B6 B5 B4 B3 B2 C1 C4 C5 C6 C7	18	27	45
Proba obxectiva	A43 A44 A45 A47 B3 B9 C1	3	50	53
Atención personalizada		4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Análise de fontes documentais	Os alumnos e alumnas utilizarán documentos bibliográficos proporcionados polos docentes para ampliar os seus coñecementos sobre a materia.
Sesión maxistral	As exposicións orais do profesorado servirán como guía da materia.
Traballos tutelados	O alumnado, coa axuda do/a docente, deberá desenvolver unha proposta didáctica co obxectivo de poñela en práctica.
Proba obxectiva	Con esta proba preténdese determinar, de xeito obxectivo, tanto os coñecementos adquiridos polo alumno ou alumna durante o curso como a súa competencia en expresión escrita en lingua castelá, a súa capacidade de relación e a súa madurez crítica.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Traballos tutelados Proba obxectiva Sesión maxistral	O/a docente estará dispoñible, tanto no horario de titorías que se estableza como a través do correo electrónico, para resolver calquera dúbida relacionada coa materia ou co desenvolvemento do curso. Ao alumnado con dispensa académica procurarase ofrecerlle facilidades para o contacto, dentro sempre das limitacións impostas por outras obrigas académicas e pola vida privada.
--	--

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	A68 A65 A62 A52 A51 A50 A48 A46 A45 A44 A43 A30 A11 B25 B24 B23 B22 B21 B20 B18 B17 B16 B15 B14 B13 B9 B8 B7 B6 B5 B4 B3 B2 C1 C4 C5 C6 C7	O alumnado, coa axuda do/a docente, deberá desenvolver unha proposta didáctica co obxectivo de poñela en práctica.	30
Proba obxectiva	A43 A44 A45 A47 B3 B9 C1	Con esta proba, ademais de examinar os coñecementos adquiridos polo alumno/a durante o curso, avaliarase a súa competencia en expresión escrita en lingua castelá	70

Observacións avaliación
Os/as alumnos/as con matrícula a tempo parcial poderán solicitar a dispensa académica para esta materia. Logo de a obterem, deberán poñerse en contacto co/coa docente, que arbitrará procedementos de avaliación adicionais á proba obxectiva (á cal teñen, coma o alumnado ordinario, o dereito e o deber de presentarse).

Fontes de información	
Bibliografía básica	- Camps et alii. (2004): La enseñanza de la ortografía, Barcelona, Graó.- Cassany, Daniel (1991): Describir el escribir. Cómo se aprende a escribir, Barcelona, Ediciones Paidós.- Cassany, Daniel (1995): La cocina de la escritura, Barcelona, Editorial Anagrama. - Cassany, Daniel (1996): Reparar la escritura. Didáctica de la corrección de lo escrito, Barcelona, Graó.- Cassany, Daniel (2006): Tras las líneas, Barcelona, Anagrama.- Cassany, Daniel et alii (2003): Enseñar lengua, Barcelona, Graó.- Ferreiro, Emilia y Teberosky, Ana (1995): Los sistemas de escritura en el desarrollo del niño, México, Siglo XXI Editores.- Guerrero Ruiz, Pedro y Caro Valverde, M.ª Teresa (Coords.) (2015): Didáctica de la Lengua y Educación Literaria, Madrid, Pirámide. - Martín Vegas, Rosa Ana (2009): Manual de didáctica de la lengua y la literatura, Madrid, Síntesis.- Mata Anaya, Juan, Núñez Delgado, M.ª Pilar y Rienda Polo, José (Coords.) (2015): Didáctica de la lengua y la literatura, Madrid, Pirámide. - Mendoza Fillola, Antonio et alii (1996): Didáctica de la lengua para la enseñanza primaria y secundaria, Torrejón de Ardoz (Madrid), Akal. - Mendoza Fillola, Antonio (2003): Didáctica de la lengua y la literatura para Primaria, Madrid, Pearson Educación.- Palou Sangrà, J. y Fons Esteve, M. (Coords.) (2016). Didáctica de la lengua y la literatura en Educación Primaria. Madrid: Síntesis.- Pérez Esteve, Pilar e Zayas, Felipe (2007): Competencia en comunicación lingüística, Madrid, Alianza.- López Valero, Armando y Encabo Fernández, Eduardo (2001): Mejorar la comunicación en niños y adolescentes, Madrid, Ediciones Pirámide.- Real Academia Española (2010): Nueva gramática de la lengua española: manual, Madrid, Espasa.- Real Academia Española (2010): Ortografía de la lengua española, Madrid, Espasa.- Real Academia Española (2011): Nueva gramática básica de la lengua española, Madrid: Espasa. - Real Academia Española (2012): Ortografía básica de la lengua española, Madrid, Espasa.- Varela Ortega, Soledad (2003): Morfología léxica: la formación de palabras, Madrid, Gredos.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

